

γούβιασμα τό, Δωδεκάν. (Λειψ.) Πελοπν. (Κορινθ.) γούβιασμα Κῶς γούβιασμα Κῶς (Καρδάμ. κ.ά.) βούβιασμα Μῆλ.

Ἐκ τοῦ ρ. γονβιάζω.

1) Τὸ ἄνοιγμα γονβιάζω, λάκκου περὶ τὸν κορμὸν κλήματος Πελοπν. (Κορινθ.): Ἡ σταφίδα θέλει γούβιασμα Συνών. γονβιάζω 1, ξελάκωμα. 2) Ἡ ἀποθήκευσις εἰδῶν ἐντὸς γονβιάζω Δωδεκάν. (Λειψ.) Κῶς (Καρδάμ. κ.ά. Μῆλ.): Ἐλα τὰ μὲ βοηθήσῃς τὸ γονγβιάσμα Καρδάμ.

γουβίζω Ἡπ. (Πωγών.) Μακεδ. (Παρθεν. Χαλκιδ.) Πόντ. (Σούρμ.) γονβίζουν Στερελλ. (Γραν.) γονβίζουν Στερελλ. (Άχυρ.)

Ἐκ τοῦ ούσ. γονβιάζω.

1) Κατασκευάζω μικρὸν γονβιάζω, μικρὸν τεχνητὸν κοίλωμα Μακεδ. (Χαλκιδ.) 2) Καθιστῶ τι κοῖλον Μακεδ. (Παρθεν.) 3) Καταρρίπτω τινὰ προύμυτα Πόντ. (Οφ. Σάντ. Σούρμ.): Ὡς τὸ δρόμο σίτ' ἐπέγινε, ἔσυρε τὸ στονδάκ' καὶ ἐντάκε, ἐγονβίσεν ἄτονα καὶ ἐπῆρε τὸ στονδάκ' καὶ τὸ δαχτυλίδ' (στονδάκ' = ράβδος ἐκ παραμυθ.) Σούρμ. 3) Αναποδογυρίζων τι ἀδειάζω Πόντ. (Οφ. Σάντ. Σούρμ.): Ἀσμ.

Πόσα κοφίνα φύλλα τὸ γονβιάζω;
Πόντ. 4) Μεταφ., καταστρέφω, ζημιώνω Στερελλ. (Άχυρ.): Μὴ γονβίσις, μούρ' γ' ναΐκα, μὴ τὰ φώνηα σ! Πβ. φρ. Πᾶντι γονβιάζω τὰ λιφτά. 5) Μεταφ., συλλογίζομαι κλίνων τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ κάτω, σκέπτομαι τι μᾶλλον πονηρὸν Ἡπ. (Πωγών.) Στερελλ. (Γραν.): Ἄς τοντα γονβίζει! Γραν.

γουβίτσα ἡ, σύνηθ. γονβίτσα Εὖβ. (Στρόπον.) γκονβίτσα Ἡπ. (Ζαγόρ.) βουνβίτσα Μεγίστ.

Ὑποκορ. τοῦ ούσ. γονβιάζω.

1) Μικρὸς λάκκος, κοίλωμα, δρυγμα σύνηθ.: Ὁ δρόμος εἶναι γεμάτος γονβίτσες σύνηθ. Οἱ σπόροι τῆς μπάμιας τοποθετοῦνται σὲ γονβίτσες ἀνὰ δύο τρεῖς κατὰ διαστήματα τριάντα σαράντα πόντους Λ. Οίκονομίδ., Ὁδηγὸς λαχανοκηπ., 122. Ἐκαγε μόδις σὰν καντηλάκι, κεριὶ ἀναλυτὸ καὶ φιτίλι τὸ γονβίτσα τοῦ σαμυταργοῦ (= κηροπηγίου) Γ. Ξενόπ., Ἰσαβέλλ., 56. Ἡ γονβίτσα τῆς σιδεροστιᾶς (ὁ λακκίσκος ὁ σχηματιζόμενος εἰς τὸ ἄνω μέρος τῆς συμφύσεως τοῦ δστοῦ τοῦ στέρνου μετὰ τῆς κλειδὸς) Πελοπν. (Πυλ.) || Αἴνιγμ.: Ἐχω τὰ πραματάκι, πάει, πάει καὶ γονβίτσες φτειάνει (τὰ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἔχνη τοῦ πετάλου τῶν ζώων) Πελοπν. (Μεσσην.) 2) Ὁ γελασῖνος, ὁ λακκίσκος τῶν παρειῶν Πελοπν. (Δημητσάν.) Σάμ.: Ὁμονορφα π' τ' πάντι οἱ γονβίτσες πόλις τὰ μάγ' λα! Σάμ. 3) Τὸ κατὰ τὸν αὐχένα κοῖλον τοῦ ἴνιου Πελοπν. (Ανδρίτσ. Γορτυν. Κόκκινα Λουρ. Κρεμμ. Ολυμπ. Σκορτσιν. Φιγάλ.): Τοῦ δωσε μιὰ τὸ γονβίτσα καὶ δὲν εἴτε οὔτε νερό Ολυμπ. || Φρ. Θέλει ξύλο τὸ γονβίτσα Γορτυν. Συνών. γονβιάζω 10, γονβιάζω 3, λακκίσκοι, λακκίσκοι. 3) Μικρὸς ὑφαντικὸς ἴστος Μεγίστ. 4) Συνήθως εἰς τὸν πληθ., εἰδὴ παιδιᾶς καὶ εἰδικώτερον: a) Παιδιά, κατὰ τὴν ὅποιαν εἰς ίσαρθμους πρὸς τοὺς παιζόντας μικροὺς εἰς τὴν γῆν λάκκους, ἔκαστος τῶν ὅποιων ἀνήκει εἰς ἀντίστοιχον παικτην, ρίπτεται διαδοχικῶς ὑπὸ τούτων στρογγυλὸν ἀντικείμενον, οἷον μικρὰ σφαιρά, τόπι κ.τ.λ., ἐξ ὥρισμένης ἀποστάσεως. Ὁ παικτης εἰς τοῦ ὅποιου τὸν λάκκον θὰ εἰσέλθῃ τὸ ἀντικείμενον, ὅφελει νὰ τὸ λάβῃ καὶ νὰ τὸ ρίψῃ εἰς οἰονδήποτε τῶν συμπατιζόντων. Καὶ ἐὰν μὲν ἐπιτύχῃ, τίθεται εἰς τὸν λάκκον τοῦ κτυπηθέντος

μικρὸς λίθος, ἐὰν δὲ ἀποτύχῃ, τίθεται ὁ λίθος εἰς τὸν λάκκον τοῦ βαλόντος. Ἡττᾶται ἐκεῖνος, εἰς τὸν λάκκον τοῦ ὅποιου θὰ τεθῇ ὥρισμένος ἀριθμὸς λιθαρίων, ἐκ τῶν προτέρων καθωρισμένος. (Πβ. τὴν ἀρχ. παιδιὰν τὸ ὄπα, διὰ τὴν ὅποιαν βλ. Πολυδ. 9, 103) Ἡπ. (Ζαγόρ. Κουκούλ. κ.ά.) Πελοπν. (Αρκαδ. Βέρβ. Κορινθ. Κυνουρ. Μαντίν. Οἰν. κ.ά.) — Λεξ. Μ. Ἐγκυλ. 3) Παιδιά, κατὰ τὴν ὅποιαν εἰς μικρὸν πλησίον τοίχου λάκκου, δυνάμενον νὰ χωρέσῃ ἐξ μικροὺς λίθους, μονάρης καὶ καλουμένους, εἰς τῶν παικτῶν ρίπτει τοὺς λίθους ἐξ ὥρισμένης ἀποστάσεως. Καὶ ἐὰν μὲν ἐπιτύχῃ νὰ εἰσαχάγῃ δλους ἡ ἀρτιον ἀριθμὸν τούτων, κερδίζει καὶ λαμβάνει τὸ ὥρισθὲν εἰς νομίσματα ἡ καρποὺς τίμημα, ἄλλως θεωρεῖται ἀποτυχῶν καὶ καταβάλλει τοῦτο Ἡθῆν. Πελοπν. (Κυνουρ. Μαντίν. Μεσσην. κ.ά.) Πβ. γονβιάζω 14. Ἡ παιδιὰ εἰς παραλλαγ. Μέγαρ. γ) Παιδιά, κατὰ τὴν ὅποιαν οἱ παικταὶ κυλίουσιν ἐντὸς μικροῦ λάκκου κόκκους ἐρεβίνθου, τοὺς ὅποιους ἔπειτα προσπαθοῦν νὰ ἐξαγάγουν ἐξ αὐτοῦ διὰ φυσημάτων Εὖβ. (Στρόπον.) δ) Ἡ παιδιὰ γονβιάζω 14, Πελοπν. (Δυρράχ.)

Ἡ λ. καὶ ώς τοπων. ὑπὸ τοὺς τύπ. Γουνβίτσα Πελοπν. (Βραχν. Γορτυν. Τριφυλ. κ.ά.) Γουνβίτσες Πελοπν. (Αρκαδ.) καὶ ώς ἐπών. ὑπὸ τὸν τύπ. Γουνβίτσας Εὖβ. (Αίδηψ. Χαλκ.) Μακεδ. (Θεσσαλον. Χρυσούπολ.)

γουνβίτσι τό, Ἀντίπαξ. Ἐρεικ. Κέρκη. Μαθράκ. Οθων. Παξ. γκονβίτσι Ἡπ.

Ἐκ τοῦ ούσ. γονβιάζω διὰ τῆς παραγωγ. καταλ. -ίτσα.

1) Μικρὸς λάκκος Ἀντίπαξ. Ἐρεικ. Κέρκη. Μαθράκ. Οθων. Παξ. 2) Μικρὸν σπήλαιον Ἡπ. Συνών. γονβιάζω 4.

γουνβιτσώνω ἐνιαχ. γονβιτζώνω Πόντ. (Κοτύωρ.)

Ἐκ τοῦ ούσ. γονβιάζω 14.

Σκάπτων ἀνοίγω γονβιάζω μικρὸν λάκκον, βαθούλωμα εἰς τὴν γῆν, τὸ ξύλον κ.τ.τ. ἔνθ' ἀν.

γουνβοσάνιδο τό, ἐνιαχ. γονπ-ποσάνιδον Κύπρ. βουνποσάνιδον Κύπρ.

Ἐκ τοῦ ούσ. γονβιάζω παρὰ τὸ ὄπ. καὶ γονβιάζω πανίδιο.

Ἐπιμήκης σανὶς ἔχουσα ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας κοῖλα διαμερίσματα, ἐντὸς τῶν ὅποιων τίθενται οἱ πρὸς ὅπτησιν ἀρτοὶ ἔνθ' ἀν.: Πάει τὰ πάρῃ τὸ βουπ-ποσάνιδον τὸ φοῦρον τὸ ἔρκεται Κύπρ. Συνών. πινακωτή.

γουνβούλα ἡ, Πελοπν. (Αάλ.) γκονβούλα Μακεδ. (Κοζ.)

Ἐκ τοῦ ούσ. γονβιάζω καὶ τῆς ὑποκορ. καταλ. -ούλα.

Ο μικρὸς λάκκος ἔνθ' ἀν.

Ἡ λ. καὶ ώς τοπων. ὑπὸ τὸν τύπ. Γουνβούλες Πελοπν. (Κερπιν.)

γούνβωμα τό, ἐνιαχ. γκούνβωμα Ἡπ.

Ἐκ τοῦ ρ. γονβιάζω ώνω.

Τὸ ἐκ τῆς καθιζήσεως ἡ πέσεως κοίλωμα ἔνθ' ἀν.

γουνβώνω, πολλαχ. καὶ Πόντ. (Κοτύωρ.)

Ἐκ τοῦ ούσ. γονβιάζω.

1) Μετβ., καθιστῶ τι κοῖλον πολλαχ.: Ἐκατσες πάνω τὴν λαμαρίνα καὶ τὴν ἐγονύβωμες Ἡθῆν. 2) Αμτβ., καθισταμαι κοῖλος λόγω πιέσεως, καθιζήσεως κ.τ.τ. πολλαχ. καὶ Πόντ. (Κοτύωρ.): Κοίταξε πῶς ἐγονύβωμες ἡ λαμαρίνα! Ἡθῆν. Τὰ μάτια τὸν ἐγονύβωμαν Πελοπν. (Ηλ.) Γουνβώσανε

τὰ μάτια μας ἀπὸ τὴν ἀφαγανιὰ (= πεῖνα) Πελοπον. (Γαργαλ.) Γονθόνουν σὰν ἀχηβάδες Α. Καρκαβ., Λόγ. πλώρ., 269 Ἐγούβωσαν τὸ διμάτα τὸ Κοτύωρ. Ἐγούβωσαν τὰ μάγ' λα τὸ αὐτόθ.

γουβωτὸς ἐπίθ. πολλαχ. γονθούτος Στερελλ. (Αἰτωλ. Ἀκαρναν.) γονθούτος "Ηπ. (Κόνιτσ. Κουκούλ.) Μακεδ. (Βόιον Γρεβεν. Καστορ. Κοζ. Μοσχοπόταμ.) γονθούτος "Ηπ. (Ιωάνν.)

'Εκ τοῦ ρ. γονθούτος.

1) Ὁ κοῦλος, κοιλανθεὶς ἔνθ' ἀν.: "Ἐναι γονθωτὸς ὁ τόπος καὶ δὲν ξανοίγεις μακρὰ (ξανοίγεις = βλέπεις, διακρίνεις) Πελοπον. (Μάν.) Τὸ κόκκαλο αὐτὸν εἶναι γονθωτὸν Ἀθῆν. Τὰ μ' φούρια ἡταν γκονθούτα καὶ χον-ματένηα (μ' φούρι = είδος σκεύους) Μακεδ. (Μοσχοπόταμ.) 2) Κυρτὸς "Ηπ. Πελοπον. (Τήλ.) 3) Κωνοειδῆς "Ηπ. Πελοπον. (Τήλ.) 4) Οὔσ., βαθὺ σκεῦος, δοχεῖον "Ηπ. (Ιωάνν.) Μακεδ. (Κοζ.)

γονγεντέας ἐπίθ. Πόντ. (Κοτύωρ.) ἐγονεντέας Πόντ. (Χαλδ.) Θηλ. γονγεντοῦ.

'Εκ τοῦ ρ. γονγεντοῦ καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -τέας. 'Ο φειδωλευόμενος, ὁ γλίσχρος ἔνθ' ἀν.

γονγεύω Πόντ. (Κοτύωρ.) γονεύω Πόντ. (Χαλδ.) ἐγονεύω Πόντ. (Χαλδ.) Ἀόρ. ἐγονέψα.

'Εκ τοῦ Τουρκ. Κιγιμακ. 'Ο τύπ. ἐγονεύω ἐκ τοῦ ἀορ. ἐγονέψα.

Φειδωλεύομαι, φείδομαι ἔνθ' ἀν.: Φρ. 'Ἄσ εσὲ τὴν φῆ μ' ἔγονεύω (δὲν λυποῦμαι τὴν ψυχήν μου διὰ σὲ) Πόντ. (Κοτύωρ.)

γονγούλεμα τό, ἐνιαχ. γονγούλιμα Στερελλ. (Ξηρόμ.)

'Εκ τοῦ ρ. γονγούλεμα Ξηρόμ. Θωπεία ἔνθ' ἀν.: Θέλλ' γονγούλέματα Ξηρόμ.

γονγουλεύω Λεξ. Αἰν. γονγουλεύον Στερελλ. (Ξηρόμ. Τριχων.)

Λέξις πεποιημένη.

1) Περιέρχομαι τόπον τινὰ ἀνερευνῶν, ψηλαφῶν καὶ βραδύνω ὡς ἀσχολούμενος εἰς ἀνερεύνησιν Λεξ. Αἰν. 2) Θωπεύω, περιποιοῦμαι νήπιον ἡ ζῶν, ἐκπληρῶ τὰς ἐπιθυμίας του Στερελλ. (Ξηρόμ. Τριχων.): Γιὰ νά 'ης πράματα, πρέπ' νὰ τὰ γονγουλεύς (νά 'ης = νὰ ἔχῃς) Τριχων. Γονγούλιψα τὰ μ' κρὰ αὐτόθ.

γονγουλίζω "Ηπ. γονγουλίζον Στερελλ. (Αἰτωλ.) γονγούλιζον Μακεδ. γονγουλίζον Μακεδ. (Βόιον) γονγουλάον Πελοπον. (Βάλτ. Βερεστ. Γαργαλ.) γονγουλνῶ Μακεδ. (Βόιον Κοζ.)

Λέξις πεποιημένη.

1) Ἐπὶ τῆς περιστερᾶς, παράγω τοὺς γνωστοὺς κρωγμοὺς τοῦ πτηνοῦ Μακεδ. (Βόιον Κοζ.): Γονγουλνίζει τὸ πιρόστερό Βόιον. Γονγουλνάει τὸ πιρόστερό Κοζ. 2) Ἐπὶ τοῦ νηπίου, ψελλίζω, πειρῶμαι νὰ διμιλήσω "Ηπ. Μακεδ. Πελοπον. (Βάλτ. Βερεστ. Γαργαλ.): 'Αρχισε νὰ γονγουλίζῃ τὸ παιδί "Ηπ. Γονγουλνάει τὸ παιδάκι μου! Βάλτ. 'Αρχινησε καὶ γονγουλάει δι δράκος (= τὸ ἀβάπτιστον ἀρσενικὸν νήπιον) Γαργαλ. Συνών. χαλιόν ριζω. 3) Ξεγελῶ νήπιον μὲ γλυκεῖς, θωπευτικούς λόγους διὰ νὰ ἡσυχάσῃ Στερελλ. (Αἰτωλ.): Γονγούλσ' τον μιὰ ψ' χούλα τὸ πιράκ', γιὰ νὰ ξιχάσ' (νιὰ ψ' χούλα = διλίγον). Τοὺ γονγούλζι ή θειά

τ' τοὺ πιδὶ καὶ σώπασι ἀπ' τὰ κλάματα. 4) Δικαιολογῶ παραπτώματα Στερελλ. (Αἰτωλ.): Τ' σ' πάγιη τὰ κλιψιμὰ καὶ τοὺ γονγούλζι. Νὰ τώρα η προνκουπή τ'

γονγούλισμα τό, "Ηπ. γονγούλισμα Στερελλ. (Αἰτωλ. Τριχων.) γονγούλημα Πελοπον. (Βάλτ. Βερεστ. Γαργαλ. Φιγάλ.)

'Εκ τοῦ ρ. γονγούλισμα.

1) Τὸ λάλημα τῶν πτηνῶν Στερελλ. (Αἰτωλ. Τριχων.): 'Αρχίησε τὰ γονγούληματα τὸ παιδάκι μου! (Βάλτ.) 'Ακω τὰ γονγούληματα τοῦ δρακοῦς μου (δρακοῦ = θηλυκὸν ἀβάπτιστον νήπιον) Γαργαλ. 3) Περιποίησις νηπίου μὲ γλυκεῖς λόγους καὶ θωπείας καὶ κατ' ἐπέκτασιν θωπεία Στερελλ. (Αἰτωλ.): Τὰ παιδιὰ δὲ θέλλει γονγούλισμα, ἄμα κάνγι ζ' μιές.

γονδάκι τό, πολλαχ. γ' δάκ' "Ηπ. (Έλληνικ.) γ' δάτσι Μεγίστ. γ' δάτσι Μύκ.

'Εκ τοῦ ούσ. γονδάκι καὶ τῆς ὑποκορ. καταλ. -ά κι.

Μικρὸν γονδάκι, ίγδιον ἔνθ' ἀν.: Νὰ τοίης τὸ γονδάκι, γιατὶ μαρώσει Ιων. (Σμύρν.) Στούμπ' σα φίχα κανέλα 'ς τοῦ γ' δάκ' (φίχα = διλίγην) "Ηπ. (Έλληνικ.)

'Η λ. καὶ ώς ἐπών. ὑπὸ τὸν τύπ. Γονδάκης Μακεδ. (Σέρρ.)

γονδάρω Πελοπον. (Γαργαλ. Παιδεμέν. Ποταμ. κ.ἄ.)

'Εκ τοῦ ούσ. γονδάρω καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -άρω.

1) Χρονοτριβῶ ἔνθ' ἀν.: Τί γονδάρεις, μωρῆ; Κάνε γρήγορα τὴ δουλεγά σου! Γαργαλ. 2) Μεταφ., αύνανιζόμενος ἔνθ' ἀν.: Κείνο τὸ παλιόπαιδο κρύβεται 'ς τὶς μάντρες καὶ γονδάρει Ποταμ.

γούδας δ, Πεπον. (Γαργαλ. Παιδεμέν. Ποταμ. κ.ἄ.)

'Εκ τοῦ ούσ. γονδάς καὶ τῆς μεγεθ. καταλ. -ας.

1) Ο χρονοτριβῶν ἔνθ' ἀν. 2) Μεταφ., δ αύνανιζόμενος ἔνθ' ἀν.

γονδέτα ή, Λεξ. Μ. Ἐγκυλ. Δημητρ.

Αγνώστου ἐτύμου.

'Η ἐκ μετάξης ἡ βάμβακος καὶ εἰς μικρούς θυσάνους καταλήγουσα καλτ σο δέ τα τῶν φουστανελοφόρων ἔνθ' ἀν.

γονδὶ τό, ίγδιν Πόντ. ("Οφ.) ίγδι Πόντ. (Σινώπ.) — Λεξ. Βλάχ. ἐγδίν Πόντ. (Κοτύωρ. Νικόπ. Οίν. Τραπ. Χαλδ. κ.ἄ.) ἐγδί Πόντ. (Κοτύωρ. Σεμέν.) δγδί Ν. Πολίτ., Παροιμ. 2,91 γονδίν 'Αμοργ. Κῶς (Καρδάμ.) Πόντ. (Χαλδ.) γονδὶ κοιν. καὶ Πόντ. (Οίν.) Τσακων. (Χαρβούτσ.) γδίν Κύπρ. (Μένοικ. κ.ἄ.) Λιγκ. (Λιβύσσ.) Χίος (Πισπιλ. Πύργ.) κ.ἄ. γδί Βιθυν. (Πιστικοχ.) Θάσ. Θήρ. Κάλυμν. Κάρπ. (Άπερο. Ελυμπ.) Κέρκ. (Άργυραδ. κ.ἄ.) Κύπρ. Κῶς (Πυλ. κ.ἄ.) Μέγαρ. Μεγίστ. Μύκ. Νίσυρ. Πάτμ. Ρόδ. Σύμ. Τήλ. Τήν. Χάλκ. Χίος (Βροντ. Καρδάμ. Κουρούν. Πισπιλ. κ.ἄ.) — Λεξ. Βάιγ Ψύλλ. Μπριγκ. γδί 'Αλόνν. Εσβ. (Αιδηψ. Αγίας Ανν.) "Ηπ. (Δωδών. Έλληνικ. Πλάκ.) Θάσ. Θεσσ. (Αετόλοφ. Πήλ. Τρίκερ. Φάρσαλ. κ.ἄ.) Θράκη. (Άιν. 'Αμόρ. Ελληνοχώρ.) Ιμβρ. Μ. 'Ασία (Κυδων.) Λέσβ. (Άγιασ. Πολιχνίτ. κ.ἄ.) Λῆμν. Μακεδ. (Βέρ. Βλάστ. Δρυμ. Σιάτ. Σιδηρόκ. Χαλκαδ. κ.ἄ.) Σάμ. (Κοκκάρ. Μαυραντζ. κ.ἄ.) Σκόπ. Σαμοθρ. Στερελλ. (Ιτέα Καρπεν.) Σκύρ. γδίν Κύπρ. γδί Καρ. (Άλικαρνασσ.) Κάρπ. Κῶς (Πυλ.) Μεγίστ. Ρόδ. γτίν Κύπρ. (Μεσσαρ. κ.ἄ.) γτί Κάρπ. (Μεσοχώρ.) Χάλκ. Ικδίν Κύπρ. γτίν Κύπρ.

